

Udkast Københavns Kommunes integrationspolitik

Udkast Københavns Kommunes integrationspolitik

Dette udkast til en overordnet integrationspolitik for Københavns Kommune de næste fem år er opbygget i 7 dele:

1	Tværgående integrationspolitik – formål, vision og principper for den fremtidige indsats	3
2	Integrationspolitik på beskæftigelsesområdet	7
3	Integrationspolitik på uddannelsesområdet	11
4	Integrationspolitik på boligområdet	16
5	Integrationspolitik på tryghedsområdet	20
6	Integrationspolitik på kultur- og fritidsområdet	23
7	Politisk og administrativ forankring af den fremtidige integrationspolitik	27
	Bilag om målgruppe og begreber	29

TVÆRGÅENDE INTEGRATIONSPOLITIK

Formålet med integrationsindsatsen

København skal være en hel by, hvor byens borgere trygt kan leve sammen med respekt for den forskellighed og mangfoldighed, de tilsammen udgør. Integrationsindsatsen skal skabe rammerne for, at alle borgere kan bidrage positivt til dette fællesskab med respekt for det danske samfunds grundlæggende værdier.

Integrationsindsatsen i Københavns Kommune skal således blandt andet sikre, at flygtninge og indvandrere har samme muligheder som kommunens øvrige borgere for at deltage i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale, religiøse og kulturelle liv, og at de ikke udsættes for diskrimination eller barrierer som følge af deres etniske eller religiøse baggrund.

Integrationsindsatsen skal endvidere bidrage til, at flygtninge og indvandrere hurtigst muligt bliver selvforsørgende og aktive medborgere i samfundet.

Mange problemer, der betegnes som integrationsproblemer, har sit udspring i sociale faktorer. Det er eksempelvis veldokumenteret, at forældres beskæftigelse og uddannelse påvirker børnenes fremtidige valg og muligheder. Men problemerne forstærkes ofte hos borgere med anden etnisk baggrund end dansk som følge af sproglige og/eller kulturelle barrierer i forhold til det øvrige samfund.

Det skaber behov for en samlet indsats og strategi, hvor der på én gang sættes ind med tiltag rettet både mod sociale, beskæftigelsesmæssige og kulturelle problemer. Integrationsindsatsen går på denne vis helt på tværs af de traditionelle

Vision

København skal være en by uden diskrimination, hvor gensidig accept og tolerance er dominerende på alle planer.

Integrationsindsatsen i Københavns Kommune skal sikre, at den gensidige respekt mellem borgerne hviler på social sammenhængskraft, økonomisk bæredygtighed og etnisk ligestilling.

København skal være en by, hvor alle borgere på tværs af køn, alder og etnicitet har mulighed for at drage nytte af hinanden – i boligområder, daginstitutioner, skoler, fritids- og foreningslivet og på arbejdspladsen. En by, hvor integration er en gensidig proces, der udspringer af hverdagsmødet mellem byens borgere.

Dette er en forudsætning for, at københavnere med anden etnisk baggrund end dansk kan blive integreret i det danske samfund og ikke skal tilbringe en isoleret tilværelse i et parallelsamfund uden mulighed for at lære det danske sprog og grundlæggende danske værdier. Og det er samtidig en forudsætning for, at alle københavnere sikres lige muligheder for og en tro på, at det er muligt at skabe sig et godt liv og ændre sine levevilkår.

København skal være en by, hvor alle borgere har samme muligheder, rettigheder og pligter og indgår som aktive medborgere med respekt for de grundlæggende samfundsmæssige værdier og normer. En by, hvor borgerne udviser forståelse og respekt for værdier som demokrati, menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene.

København skal være en tryk by, hvor borgerne udviser gensidig tillid og respekt for hinanden og hinandens forskellighed.

En by, hvor alle borgere indgår aktivt i demokratiske sammenhænge, betaler skat og tager del i samfundet – eksempelvis gennem politisk aktivitet, deltagelse på arbejdsmarkedet, i foreningslivet, i bruger- og forældrebestyrelser m.v.

PRINCIPPER FOR DEN FREMTIDIGE INTEGRATIONSINDSATS

Kommunens fremtidige integrationsindsats og -strategi bygger på følgende bærende principper.:

- Integration er et fælles ansvar
- Integration kræver mangfoldighed
- Integration skal belønnes

Princippet skaber sammenhæng på tværs af de forskellige områder i integrationspolitikken og sikrer en fælles linje i de konkrete indsatsområder vedrørende beskæftigelse, uddannelse, bolig, tryghed, og kultur og fritid .

INTEGRATION ER ET FÆLLES ANSVAR

Skal integrationen lykkes skal alle tage et ansvar. Det gælder den enkelte, det gælder familien, og det gælder kommunen, staten, virksomheder og institutioner mv. Alle skal gøre en indsats for at se og udnytte også de etniske minoriteters ressourcer og derved muliggøre en integration af etniske minoriteter i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet, i foreningslivet mv..

Den enkelte minoritetsborger har mulighed for alene eller som del af en gruppe at fungere som rollemodel i sit nærområde, på uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser, i foreninger etc. og på den måde være med til at hjælpe andre medborgere til en bedre integration.

Københavns Kommune er ansvarlig for at tilrettelægge politikken på eksempelvis beskæftigelses-, bolig-, og uddannelsesområdet og sikre sammenhæng i politikken og indsatserne på tværs af fagområder.

Københavns Kommune vil gå forrest i integrationsindsatsen og påtage sig et ansvar, ikke mindst i forhold til ansættelse af flere borgere med anden etnisk baggrund. Men der er også behov for, at kommunen stimulerer øvrige aktører til at tage et medansvar for integrationen og på den måde sikre, at de konkrete udfordringer løftes. På en række af de kommunale kerneområder er kommunen afhængig af et aktivt medspil fra andre aktører for at løse opgaven effektivt. Det kan for eksempel være virksomheder, foreninger, organisationer mv.

Derfor er det en erklæret målsætning på integrationsområdet, at kommunen inddrager og indgår samarbejdsaftaler

med både private og offentlige aktører for bedst muligt at kunne løfte integrationsopgaven. Det gælder også foreninger med mange medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk, som har en særlig mulighed for at fremme integrationen.

2 INTEGRATION KRÆVER MANGFOLDIGHED

Der er i dag en tendens til, at etniske minoriteter er koncentreret i eksempelvis bestemte boligområder, skoler og daginstitutioner. Det skaber polarisering i samfundet og giver sværere vilkår for integrationen, når mangfoldigheden er fraværende. Kontakt og fællesskab er grundlæggende for at opnå større forståelse imellem etniske grupper og for at skabe bedre vilkår for aktivt medborgerskab.

Derfor er det kommunens erklærede mål at arbejde for at integrere københavnere uanset etniske baggrund, så eksempelvis boligområder og folkeskoler afspejler kommunens mangfoldige befolkningssammensætning.

Københavns Kommune vil endvidere arbejde for at tilpasse sine serviceydelser indenfor de områder, hvor der tilbydes frit valg, således, at der også tages hensyn til minoritetsgruppers særlige forudsætninger og behov .

I de boligområder, folkeskoler, institutioner og lignende, hvor mangfoldigheden ikke umiddelbart kan opnås er det nødvendigt at finde fleksible løsninger på konkrete problemer og arbejde med at styrke de ressourcer, som er til stede i nærområdet. København har som Danmarks hovedstad og største by med en høj andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk nogle særlige muligheder for at gå nye veje og afprøve utraditionelle løsninger i disse situationer.

3 INTEGRATION SKAL BELØNNES

Københavns Kommune vil fremme integrationen ved at bruge såvel økonomiske som ikke-økonomiske incitamentter i integrationsindsatsen. Incitamentterne skal eksempelvis bruges til at tilskynde forældre til at vælge den lokale folkeskole og til, at virksomheder ansætter flere borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

UDFORDRINGER OG MÅL

Integrationsindsatsen i København står overfor en række konkrete udfordringer:

- Hver anden borger i København med anden etnisk baggrund end dansk står uden arbejde mod kun hver femte dansker
- I visse boligområder er koncentrationen af etniske minoriteter med sociale problemer massiv. Nye tal for perioden 1995-2004 viser, at koncentrationen af indvandrere og efterkommere i de almene boliger er fordoblet til ca. 40% i 2004.
- På 8 ud af 64 københavnske folkeskoler er andelen af tosprogede elever 75 %, mens den på andre er nærved 0
- 55 % af alle unge med anden etnisk end baggrund dansk forlader folkeskolen med så mangelfulde faglige kundskaber, at de vil have væsentlige problemer med at gennemføre en ungdomsuddannelse
- Frafaldet på erhvervsfaglige ungdomsuddannelser for borgere med anden etnisk baggrund end dansk er på omkring 60 %, og blandt de 16-29 årige har 34 % en grundskole som højest fuldførte uddannelse. For etniske danskere er tallet 12 %

Kilde: Kbh. Statistiske kontor

På baggrund af disse udfordringer er der i integrationspolitikken opstillet selvstændige visioner og strategier på følgende fem fokusområder.

Beskæftigelse

VISION FOR INTEGRATION PÅ BESKÆFTIGELSESOMRÅDET

København skal være en by, hvor alle – uanset køn og etnisk baggrund – deltager på lige fod på arbejdsmarkedet.

En by, hvor alle borgere har lige muligheder for at opnå beskæftigelse, og hvor byens mangfoldighed afspejles i alle brancher og både på offentlige og private arbejdspladser.

Uddannelse

VISION FOR INTEGRATION PÅ UDDANNELSESOMRÅDET:

Københavns Kommune skal være en by, hvor alle borgere sikres lige muligheder, og hvor uddannelsesmuligheder og –niveauer ikke afhænger af etnisk baggrund.

Københavns Kommunens daginstitutioner og folkeskoler skal være mødested for alle børn uanset etnisk baggrund og social status til gavn for det faglige niveau, fællesskabsfølelsen og sammenhængskraften i kommunens mangfoldige børneskare.

Bolig

VISION FOR INTEGRATION PÅ BOLIGOMRÅDET

København skal være en sammenhængende by, hvor borgere lever sammen på tværs af forskellige sociale, kulturelle, religiøse og etniske baggrunde. En by uden parallelsamfund og polarisering.

Boligområderne i København skal være områder præget af fællesskabsfølelse og ønsket om at tage medansvar for området og dets beboere, ligesom området skal give beboerne mulighed for netværksdannelse, deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter, foreningsdeltagelse mv.

Københavns Kommune vil arbejde for at vende den negative udvikling i de udsatte boligområder og gøre en indsats for at sikre, at byens boligområder rummer en mangfoldighed af både beboere og boligformer.

Tryghed

VISION FOR INTEGRATION PÅ TRYGHEDSOMRÅDET

Københavns Kommune skal være et trygt sted at bo, hvor borgerne frit og uhindret kan færdes på gaden.

Københavns Kommune vil arbejde for at nedbringe kriminaliteten blandt alle befolkningsgrupper i kommunen, herunder at nedbringe kriminaliteten blandt etniske minoriteter til et niveau, hvor den ikke afviger fra kriminaliteten begået af etniske danskere.

Københavns Kommune vil forstærke den forebyggende indsats og styrke SSP-samarbejdet og sikre, at byens borgere føler tilhørsforhold til og ansvar over for både byen og dens øvrige borgere.

Kultur og fritid

VISION FOR INTEGRATION PÅ KULTUR- OG FRITIDSOMRÅDET

Kultur- og fritidslivet i Københavns Kommune skal spille en central rolle i integrationen.

Københavns Kommune vil fremme minoritetsborgeres deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og i dette forum give byens borgere mulighed for fælles oplevelser og dannelser af netværk og venskaber på tværs af kulturer og religioner. Københavns rige udbud af fritidstilbud skal sikre byens børn og unge muligheden for en indholdsrig fritid.

Københavns Kommune vil endvidere med sin kultur- og fritidspolitik afspejle kommunens befolkningssammensætning, idet kommunen vil arbejde for at fremme etniske minoriteters deltagelse i kultur- og fritidslivet, blandt andet ved at tage hensyn til disse i kulturtilbudenes sammensætning.

BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION

Beskæftigelse er nøgleordet for integration af den voksne befolkning i det danske samfund. Dels er det økonomisk uholdbart, at nogle borgere permanent skal forsørges af det offentlige via kontanthjælp, sygedagpenge mv., og dels er beskæftigelse et af de vigtigste midler til integration i det danske samfund, idet arbejdslivet åbner for deltagelse i samfundslivet via netværksdannelse og kollegarelationer. Når store afgrænsede grupper står uden for arbejdsmarkedet, kan det medføre en polarisering, der truer den sociale sammenhængskraft.

Statistikker viser imidlertid, at

- Halvdelen af alle borgere med anden etnisk baggrund end dansk står uden for arbejdsmarkedet
- Hvert tredje unge menneske mellem 18 og 25 år med anden etnisk baggrund end dansk er hverken i uddannelse eller i arbejde
- Et flertal af etniske kvinder i den erhvervsaktive alder står udenfor arbejdsmarkedet

Vision for integration på beskæftigelsesområdet

København skal være en by, hvor alle – uanset køn og etnisk baggrund – kan deltage på lige fod i arbejdslivet.

En by, hvor alle borgere har lige muligheder for at opnå beskæftigelse, og hvor byens mangfoldighed afspejles i alle brancher og både på offentlige og private arbejdspladser.

Mål for beskæftigelsesindsatsen

RESULTATMÅL

- At kontanthjælpsgraden blandt etniske minoriteter falder fra xx % til yy %
- At kontanthjælpsgraden blandt etniske minoritetskvinder falder fra xx % til yy %

AKTIVITETSMÅL

- At 90 % af alle nye borgere omfattet af integrationsloven tilbydes deltagelse i introduktionsprogrammet
- At 80 % af alle nye borgere omfattet af integrationsloven deltager i introduktionsprogrammet i mere end 6 måneder
- At 50 % af de borgere, der er omfattet af integrationsloven, påbegynder 6 måneders ordinær beskæftigelse inden udløbet af introduktionsperioden på 3 år
- At andelen af etniske minoriteter på kontanthjælp, der tilbydes og gennemfører tilbud omfattet af lov om aktiv beskæftigelsesindsats, svarer til andelen af etniske danskere på kontanthjælp, der tilbydes samme
- At der udarbejdes retningslinier for særlige religiøse og kulturelle problemstillinger, herunder hvilke hensyn der skal (og ikke skal) tages i relation til beskæftigelsesindsatsen

PRINCIPPER FOR INTEGRATION PÅ BESKÆFTIGELSES-OMRÅDET

Integrationspolitikken på beskæftigelsesområdet udfoldes fra de tre bærende principper i den tværgående integrationspolitik.

INTEGRATION ER ET FÆLLES ANSVAR

Som borger i den erhvervsaktive alder skal man tage ansvar for sin egen situation og aktivt bidrage til at finde varig beskæftigelse.

Københavns Kommune skal gå forrest i integrationsindsatsen og påtage sig et ansvar i forhold til at sikre ansættelse af flere medarbejdere med anden etnisk baggrund i kommunen og hos kommunens samarbejdspartnere. Beskæftigelsesindsatsen kan imidlertid ikke løses af kommunen alene. Der er i høj grad behov for et samspil med en række andre aktører – både arbejdsmarkedets parter og andre – mere utraditionelle – aktører, som for eksempel rollemodeller, foreninger mv. for at sikre et åbent og ikke diskriminerende arbejdsmarked i Københavns Kommune.

Københavns Kommune skal gøre en aktiv indsats for at forøge andelen af etniske minoritetsborgere ansat i kommunen. Indsatsen skal indeholde både tiltag, der sikrer, at Københavns Kommune modtager relevante jobansøgninger fra borgere med anden etnisk baggrund end dansk og tiltag til fremme af ansættelse og fastholdelse af disse ansøgere.

Kommunen skal i denne forbindelse sikre fokus på beskæftigelse før sprog, idet dansksproglige kompetencer aldrig skal være den eneste barriere for indtræden på arbejdsmarkedet. Der skal derfor sættes fokus på, at ingen følger danskundervisning som eneste tilbud i jobplanen, og visitationen i jobplanen skal tilgodese udnyttelse og opkvalificering af borgerens faglige kompetencer med henblik på den hurtigst mulige vej til arbejdsmarkedet. Kommunens beskæftigelsesindsats skal sætte borgerens faglige – og ikke sproglige – kompetencer i fokus og tilstræbe, at alle tilbud i beskæftigelsesindsatsen kan iværksættes med sideløbende kompenserende foranstaltninger omkring sproget for borgere, der fortsat har behov for sproglig opkvalificering.

Såfremt den enkelte borger ikke yder, hvad der med rimelighed kan kræves for at blive en aktiv del af samfundet og det danske arbejdsmarked, skal kommunen gøre brug af sine sanktionsmuligheder.

Københavns Kommune skal arbejde for, at også kommunens samarbejdspartnere påtager sig et socialt ansvar. Dette skal blandt andet sikres ved brug af sociale klausuler ved samarbejdet med eksterne leverandører, tilskudsmodtagere m.fl.

En effektiv beskæftigelsesindsats indebærer også en dialog med andre offentlige aktører om, hvilke værdier, der skal være bærende i en beskæftigelsesindsats. En sådan dialog er eksempelvis vigtig i forhold til læger og socialrådgivere. Københavns Kommune skal derfor udarbejde generelle retningslinier til kommunens sagsbehandlere m.fl. vedrørende særlige religiøse og kulturelle problemstillinger, herunder hvilke hensyn der skal (og ikke skal) tages i relation til beskæftigelsesindsatsen.

Københavns Kommune skal endvidere indlede et samarbejde med relevante læger til styrket udredning og behandling af de mange flygtninge og indvandrere, der har væsentlige problemer ud over ledighed i form af fysiske og psykiske lidelser. En styrket udredning i samarbejde med blandt andet læge- og psykologbistand vil betyde, at indsatsen for målgruppen i højere grad kan fokuseres på den enkeltes reelle ressourcer og barrierer i forhold til arbejdsmarkedet.

INTEGRATION KRÆVER MANGFOLDIGHED

Der ses en tendens til, at beskæftigelsesmønstret for borgere med anden etnisk baggrund er koncentreret om visse brancher og stillingskategorier. Det gælder både for gruppen af selvstændige og gruppen af lønmodtagere. Det indebærer en fare for opdelingen af arbejdsmarkedet og skabelse af særskilte ”indvandrer-brancher”, som ofte er præget af lave løn, ringe jobsikkerhed og færre kompetenceudviklingsmuligheder.

For at sikre udnyttelse af alle ressourcer og hindre en polarisering på arbejdsmarkedet skal der gøres en indsats for i højere grad at få flere københavnere med anden etnisk baggrund ind i alle brancher – både på offentlige og private arbejdspladser.

Følgende elementer skal indgå i indsatsen:

- *Videreudvikling af Københavns Kommunes vejledningsindsats:* Flygtninge og indvandrere savner ofte kendskab til det danske uddannelses- og arbejdsmarkeds-system. Kommunens vejledningsindsats skal derfor videreudvikles, så den i højere grad kan hjælpe borgere med anden etnisk baggrund end dansk med at få overblik over det danske systems mange muligheder og på denne måde i høj grad kan medvirke til et mere differentieret branchevalg blandt disse borgere
- *Opkvalificering og kompetenceafklaring af alle:* Københavns Kommunes indsats skal bygge på opkvalificering af alle på beskæftigelsesområdet – dvs. også de familiesammenførte – ligesom den enkelte borger skal sikres korrekt og hurtig kompetenceafklaring. Vejledning, kompetenceafklaring og opkvalificering vil hjælpe borgerne til at træffe oplyste og realistiske beskæftigelsesvalg, der ikke begrænses til traditionelle ”indvandrers-brancher”, og hjælpe den enkelte til at udnytte sine ressourcer til gavn for både borgeren selv og samfundet som helhed.
- *Indsats for fastholdelse:* Kommunen skal sikre, at der også gøres en indsats for at sikre fastholdelse af flygtninge og indvandrere på arbejdsmarkedet, således at de ressourcer, der investeres af både borger, kommune og øvrige aktører i opkvalificering og vejledning, følges op med en afsluttende indsats, der sikrer den nyansatte en god introduktion til og fastholdelse på arbejdspladsen. Denne indsats skal blandt andet varetages af mentorer.

I de udsatte boligområder kræves der en særlig indsats. Københavns Kommune skal derfor tilrettelægge og systematisere sin opsøgende indsats, så den bygger på udvælgelse af særlige målgrupper – defineret ud fra objektive kriterier – som kommunen vil lave en særlig opsøgende og afklarende indsats over for.

GOD INTEGRATION SKAL BELØNNES

Overordnet skal det kunne betale sig at arbejde.

Den primære indsats på beskæftigelsesområdet skal ske overfor gruppen af kontanthjælps-modtagere. Det er her kommunen har de største økonomiske incitament for at gøre en indsats, ligesom kommunen på dette område kan anvende direkte økonomiske incitament over for den enkelte borger i form af træk i kontanthjælp, såfremt denne ikke opfylder rådighedskravene.

Kommunen skal sikre en korrekt vurdering af flygtninge og indvandreres arbejdsmarkedsparathed således, at der ved visitation af ledige borgere lægges stor vægt på de arbejdsmarkedsfaglige opmærksomhedspunkter frem for eksempelvis barrierer i relation til dansk kundskaber, fysiske/psykiske-, religiøse-, kulturelle- eller familiemæssige forhold.

Samtidig skal indsatsen være helhedsorienteret og således rettet mod hele familien og alle familiens problemstillinger, eksempelvis ved at ægtepar på kontanthjælp henvises sammen til aktivering med henblik på at bringe begge parter i beskæftigelse samtidig.

Beskæftigelsesindsatsen skal imidlertid ikke begrænses til gruppen af borgere, der forsørges af kommunen. Også eksempelvis familiesammenførte indvandrere og borgere, der står selvvalgt udenfor arbejdsmarkedet, bør tilbydes opkvalificering og vejledning, så kommunens arbejdsstyrke kan udvides. Familiesammenførte under integrationsloven skal således tilbydes de muligheder for virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud, der muliggøres med integrationslovens § 23, stk. 5. Familiesammenførte, der ikke er under integrationsloven, skal tilbydes rådgivning og vejledning.

Endvidere skal der ses nærmere på at indbygge de økonomiske incitament i statens finansiering af kommunernes beskæftigelsesindsats i den kommunale beskæftigelsesindsats, eksempelvis ved at indføre resultatløns til enheder og personer på decentralt niveau.

VILKÅR

Beskæftigelsesområdet er præget af megen lovregulering fra statslig side. Der er således en række basale principper, ret-tigheder og pligter i beskæftigelses- og integrationslovgivnin-gen, som indsatsen til enhver tid skal basere sig på. Kommu-nens opgave er at udmønte lovgivningen, men kommunen kan inden for de lovregulerede rammer selv beslutte eksem-pelvis elementer af organiseringen af indsatsen. Kommunen er endvidere ansvarlig for de økonomiske dispositioner og har dermed indflydelse på omfanget af indsatsen. Endvidere kan kommunen indgå partnerskaber med eksempelvis virk-somheder om oprettelse af praktikpladser m.v.

Med kommunalreformen indføres en ny struktur på beskæftigel-sesområdet, der indebærer en samordnet indsats overfor for-sikrede og ikke-forsikrede ledige og oprettelsen af en række nye jobcentre, hvor AF og kommunerne indgår i et forpligtende samarbejde om varetagelse af indsatsen. I Københavns Kommune oprettes der tre jobcentre, hvoraf de to har tilknyttet en special-funktion på henholdsvis området "Sprog og Integration" og "Unge og Uddannelse" (pr. 01.06.06). Specialfunktionen "Sprog og Integration" skal varetage særlige opgaver i forhold til sprog, kultur og integration, herunder blandt andet alle administra-tive opgaver vedrørende integrationsloven, henvisning til danskundervisning og tolkeformidling. Enheden varetager endvidere jobplaner og visitation til beskæftigelsesindsats.

Den nye struktur indebærer en adskillelse mellem en jobcen-terdel og en ydelsesdel, hvorved et bærende princip bliver et større og mere koncentreret fokus på beskæftigelse i de nye jobcentre, mens andre opgaver – eksempelvis udbetaling af ydelser - skal løses i andre dele af den kommunale indsats.

I forlængelse af integrationsaftalen "En ny chance til alle" fra sommeren 2005 indgået af regeringen og Dansk Folkeparti, indføres endvidere en række nye krav og incitamenters, der øger fokuseringen på kommunernes beskæftigelsesindsats:

- Kommunerne får pligt til senest per 1. juli 2008 at give alle kontanthjælpsmodtagere, uanset arbejdsmarkeds-parathed, mindst et årligt tilbud
- For ægtepar på kontanthjælp bortfalder kontanthjælpen for en ægtefælle, såfremt vedkommende ikke indenfor de seneste 2 år har haft minimum 300 timers ordinært arbejde (gælder for matchgruppe I til og med 4)
- Refusionssatserne for udgifter til kontanthjælp ændres således, at aktive perioder refunderes med 65 %, mens passive perioder refunderes med 35 % (i stedet for som tidligere 50 % for alle)

Københavns Kommune har i de senere år gennemført en reform af økonomistyringen for at øge gennemsigtighed og tilvejebringe bedre beslutningsgrundlag for Borgerrepræ-sentation og udvalg. På beskæftigelsesområdet er der ligele-des indført mekanismer og incitamenters, som belønner en effektiv beskæftigelsespolitik.

Der kan skelnes mellem 4 målgrupper på beskæftigelsesom-rådet, som indsatsen kan rette sig imod, idet Københavns Kommune dog kun er forpligtiget i forhold til gruppe I og 4:

- 1) Personer på kontanthjælp (omfattende både perso-ner med og uden problemer ud over ledighed)
- 2) Personer i beskæftigelse
- 3) Familiesammenførte udlændinge
- 4) Udlændinge, der henhører under Integrationsloven

UDDANNELSE OG INTEGRATION

Uddannelse er en af samfundets vigtigste hjørnesteen. I Danmark har vi et veludbygget uddannelsessystem, hvor børn allerede i en tidlig alder forberedes til et samfund, hvor en vellykket skolegang i stadig højere grad er afgørende for en persons muligheder senere i tilværelsen. Samtidig er institutioner og skole et mødested, hvor barnet – udover de faglige kompetencer – opnår kendskab til helt fundamentale værdier som demokrati og frihedsrettigheder samt sociale færdigheder, herunder evnen til at danne netværk, indgå i socialiseringsprocesser, danne relationer på tværs af sociale skel mv.

Endvidere giver de københavnske daginstitutioners og folkeskolelæreres mangfoldighed af børn med forskellige sproglige, etniske, religiøse og kulturelle baggrunde børnene helt unikke muligheder for at opnå interkulturelle kompetencer og lære at begå sig i et multikulturelt samfund. Disse kompetencer er en ressource på fremtidens arbejdsmarked og en nødvendighed i et globaliseret samfund.

For alle børn i Københavns Kommune gælder, at de allerede i børnehavealderen forberedes til livet i folkeskolen. For tosprogede børn kan forberedelsen endvidere indeholde en særlig sprogstimuleringsindsats, der skal sikre at barnets ved skolestart har sproglige kompetencer, der sætter det i stand til at klare skolens krav. Børn, der vokser op med et andet modersmål end dansk og som tilegner sig dansk som andetsprog, har en række særlige behov og forudsætninger. Det er derfor afgørende, at de voksne omkring det enkelte barn – forældre, pædagoger, lærere mv., er bevidste herom og har den rette viden og nødvendige kompetencer til at støtte barnet i såvel dets sproglige som almene udvikling.

Af afgørende betydning for en vellykket skolegang er naturligvis selve undervisningen, herunder at lærerne er tilstrækkeligt uddannede til at tage hensyn til tosprogede elevers særlige forudsætninger og behov. Men også samarbejdet mellem skolen og barnets forældre og forældrenes engagement og deltagelse i barnets skoleliv har stor indflydelse på skolegangen.

Da et ringe uddannelsesniveau i høj grad begrænser fremtidens udvalg af muligheder, er det et problem, at der er markante forskelle på etniske befolkningsgruppers uddannelses-

niveau og -resultater. 56 % af de tosprogede folkeskoleelever i København forlader skolen med så svage læsekompetencer, at de vil have væsentlige problemer med at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Den samlede integrationsindsats i kommunens institutioner skal understøtte en udvikling af de tosprogede børns kundskaber og kompetencer, således at disse elevers faglige resultater forbedres og, præstationsgabene mellem tosprogede og etsprogede børn lukkes.

Vision for integration på uddannelsesområdet

Københavns Kommune skal være en by, hvor alle borgere sikres lige muligheder, og hvor uddannelsesmuligheder og –niveauer ikke afhænger af etnisk baggrund.

Københavns Kommunens daginstitutioner og folkeskoler skal være mødested for alle børn uanset etnisk baggrund og social status til gavn for det faglige niveau, fællesskabsfølelsen og sammenhængskraften i kommunens mangfoldige børneskare.

Mål for uddannelsesindsatsen

RESULTATMÅL

- At præstationsgabets mellem et- og tosprogede børn ved folkeskolens afgangsprøve halveres på fire år og lukkes helt på otte år
- At 95 % af de unge i Københavns Kommune inden for xx år får en uddannelse, at kommunen bliver blandt de 10 bedste kommuner til at integrere de unge i samfundet
- At tosprogede børn, der er født og opvokset i Danmark, ved skolestart har sproglige og sociale kompetencer, der sætter dem i stand til at klare skolens krav, herunder at alle tosprogede børn, der sprogtestes før skolestart - efter indførelsen af nationale sprogtest – klarer disse test tilfredsstillende
- At politikken vedrørende fordeling af et- og tosprogede elever betyder, at der fra skoleåret 2007-08 ikke oprettes nye børnehaveklasse med mindre end 50 % etsprogede børn, bortset fra eventuelt besluttede heldagsskoler

AKTIVITETSMÅL

- At det pædagogiske personale, der varetager sprogstimuleringsindsatsen, efteruddannes løbende, så det er kvalificeret til opgaven og har kendskab til ny viden og nye metoder inden for sprogstimuleringsområdet, herunder
- At børnehaver med mere end 25 % tosprogede børn sender mindst en ansat på et centralt sprogstimuleringskursus hvert år og
- At børnehaver med 1- 25 % tosprogede børn sender mindst en ansat på et centralt sprogstimuleringskursus hver andet år
- At der udarbejdes statistik for fordelingen af et- og tosprogede børn i kommunens børnehaveklasse
- At kommunens efteruddannelsestrategi for folkeskolernes arbejde med tosprogede elever opfyldes
- At der indføres mindst et forsøg med heldagsskole
- At antallet af lærere og børnehaveklasseledere med anden etnisk baggrund end dansk øges med 10 % pr. år, indtil andelen afspejler befolkningssammensætningen i Københavns Kommune
- At der indledes dialog med privatskolerne om samarbejde om integrering af tosprogede elever i grundskolen

- At der igangsættes forsøg med mentorer til udsatte elever fra 9. klasse, og til eleven er godt i gang med en ungdomsuddannelse

PRINCIPPER FOR INTEGRATION PÅ UDDANNELSESOMRÅDET

Integrationspolitikken på uddannelsesområdet udfoldes fra de tre bærende principper i den tværgående integrationspolitik.

INTEGRATION ER ET FÆLLES ANSVAR

Københavns Kommune skal sikre alle lige muligheder i uddannelsessystemet – og efterfølgende på beskæftigelsesområdet. Dette indebærer blandt andet, at børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk, der – for eksempel grundet manglende dansk kundskaber – har behov for særlige tiltag, tilbydes disse.

At gennemføre en uddannelse stiller krav til den enkelte elev om at tage ansvar og yde en indsats for, at uddannelsesforløbet bliver så optimalt som muligt.

Ligeledes har forældre ansvar for at støtte deres børns skoleforløb og deltage aktivt i dette. Forældre skal følge med i barnets skolegang ved blandt andet at møde op til forældremøder og skole-hjem samtaler og generelt støtte op om og engagere sig i barnets hverdag.

Samarbejdet med forældrene er centralt i alle byens institutioner, der arbejder med børn og unge. Uden forældrenes tillid, opbakning og aktive engagement er det ikke muligt at opnå de ønskede resultater for børnene.

Alle forældre har mulighed for – enten som enkelt individ eller som del af en gruppe – at bidrage med ressourcer og optræde som rollemodel. Forældre med godt kendskab til det danske uddannelsessystem kan således hjælpe og vejlede andre forældre til bedre forståelse af dette – herunder dets muligheder og dets forventninger til forældre og elever. Ligeledes kan forældre i høj grad påvirke eksempelvis de øvrige forældre i barnets klasse til at deltage aktivt i børnenes skolegang, herunder ved deltagelse i forældremøder og engagement i og ansvar for børnenes hverdag.

Ligeledes rummer minoritetsgrupperne store ressourcer i form af foreninger og netværk, der kan optræde som rollemodeller og støtte op om ressourcetsvage familier for eksempel ved at danne mødregrupper og grupper for forældre med skolebørn, forestå rådgivning og vejledning mv.

Det er Københavns Kommunes opgave at sikre, at børn ved start i folkeskolen har haft mulighed for at lære dansk, så de ved skolestart har sproglige kompetencer, der sætter dem i stand til at klare skolens krav.

Ligeledes er det Københavns Kommunes opgave at sørge for, at folkeskolen også tager hensyn til tosprogede elevers særlige behov og forudsætninger ved eksempelvis at sikre, at lærerne er uddannet til at undervise disse elever, og at der tages højde for særlige behov ved undervisningens tilrettelæggelse. Af hensyn til de tosprogede elevers faglige niveau og identitetsudvikling skal modersmålsundervisning bevares, men den skal i højere grad end i dag integreres i forbindelse med den øvrige undervisning.

For at sikre korrekt forventningsafstemning mellem skolen, eleverne og elevernes forældre, skal skolen sørge for at informere og indgå i dialog med nye elever og deres forældre om skolens principper og forventninger til skole-hjem samarbejdet. Alle folkeskoler i kommunen skal derfor udarbejde værdier, principper og retningslinier for, hvad de forventer/forlanger af elever og deres forældre, og hvad elever og forældre kan forvente/forlange af skolen. Ved at sikre klar forventningsafstemning allerede ved skolestart kan mange problemer og uoverensstemmelser forebygges, og elever og forældre kan fra skolestart få tydeliggjort deres rolle, ansvar og krav til skoleforløbet.

Forældresamarbejdet skal have et tydeligt fagligt fokus. Dette gælder særligt for de tosprogede elever, der ikke opnår de ønskede faglige kundskaber og kompetencer. For tosprogede og andre elever, hvor det traditionelle skole-hjemsamarbejde ikke slår til, iværksættes et udvidet forældresamarbejde med blandt andet hjemmebesøg.

For at sikre målsætningen om, at mindst 95 % af de unge i Københavns Kommune gennemfører en ungdomsuddannelse, skal Borgerrepræsentationen udarbejde en tværsektoriel handlingsplan. Handlingsplanen skal beskrive kommunens indsats og skal løbende følges i Borgerrepræsentationen i form af en årlig drøftelse af status.

For elever, som vurderes at have vanskeligt ved at gennemføre en ungdomsuddannelse skal der tidligt tilrettelægges en forebyggende indsats i et samarbejde mellem skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning. Identifikation af denne målgruppe skal gøres obligatorisk og startes allerede i 6. klasse, hvor arbejdet med elevens uddannelsesbog påbegyndes. Fremover skal der således foretages en konkret vurdering af, om en elev har brug for, at der iværksættes en særlig indsats med henblik på at forbedre elevens chancer for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

INTEGRATION KRÆVER MANGFOLDIGHED

København har med sine mange daginstitutioner og folkeskoler en enestående mulighed for at sammenligne og udbrede erfaringer fra de bedste daginstitutioner og skoler til de øvrige. Den mulighed skal udnyttes gennem systematisk vidensopsamling og vidensdeling. Med indførelse af nationale test til vurdering af de tosprogede småbørns behov for obligatorisk sprogstimulering og til tosprogede elevers behov for støtte i dansk som andetsprog ved optagelse i skolen får kommunen særlig god mulighed for at sammenligne indsatser og udbrede de gode eksempler.

Alle grundskoler bør bestå af klasser med både etsprogede og tosprogede elever – dette gælder både folkeskoler og friskoler.

I visse bydele er de tosprogede børn skævt fordelt på skolerne. Undersøgelser viser, at ressourcetsvage elever bliver stærkere af at gå i klasse med ressourcestærke elever, mens ressourcestærke elever omvendt ikke bliver svagere af at gå i klasse med ressourcetsvage elever. Det er samtidig et ønske fra forældre med anden etnisk baggrund end dansk, at deres børn kommer til at gå i skole med børn med etnisk dansk baggrund. Der skal derfor ske en bedre fordeling og integration på de københavnske folkeskoler, så skolerne får en mere ensartet sammensætning af elever med henholdsvis dansk og anden etnisk baggrund til gavn for både fagligheden og børnenes muligheder for at opnå interkulturelle kompetencer. Der bør således ikke oprettes nye klasser med mere end 50 procent tosprogede elever.

Fordelingsindsatsen på skolerne skal baseres på frivillighed i form af en videreførelse af den nuværende københavnermo-

del. Tilbuddet om deltagelse i københavnermodellen gives målrettet til udvalgte børn efter sprogttest. Centralt i københavnermodellen står endvidere en række tiltag for at tiltrække flere etnisk danske elever til skoler med mange tosprogede elever. Omlægning af skoledistrikter bør ligeledes inddrages i arbejdet med den ændrede fordeling af et- og tosprogede elever på byens folkeskoler.

I nogle boligområder vil stor geografisk afstand til andre skoler gøre fordelingsmæssige tiltag uhensigtsmæssige. Her skal der tages initiativ til forsøg med heldagsskoler, der skal sikre en struktureret og undervisningsorienteret hverdag og medvirker til at højne det faglige niveau og bidrage positivt til elevernes uddannelse og fremtidige muligheder i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Heldagsskolen vil endvidere have den positive supplerende effekt, at eleverne bruger deres eftermiddage på positive og konstruktive aktiviteter.

På visse skoler er problemerne med utilpassede elever i dag så massive, at der kræves et meget konkret og tæt samspil mellem skolen, de sociale myndigheder og den familierettede indsats. Københavns Kommune skal sikre, at en sådan indsats bliver effektiv og koordineret, og at der kan ske en hurtig indgriben over for elever, der mistrives.

Privatskolerne finansieres i dag primært af det offentlige og er tænkt som et alternativ til folkeskolen for de forældre, som er tilhængere af andre læringsprincipper end den kommunale skole. Denne valgfrihed er et traditionsrigt træk ved indretningen af det danske skolesystem. Imidlertid har det aldrig været intentionen med den danske model, at privatskolerne skulle være et polariserende element i samfundet, der øger opdelingen af ressourcetsvage og ressourcestærke elever. De privatskoler, der i dag tiltrækker mange ressourcestærke børn med etnisk dansk baggrund, bør derfor inviteres til dialog og samarbejde omkring integrationsopgaven i grundskolen.

I forhold til uddannelsesvejledning har kommunen et særligt ansvar for at sikre, at vejledningsindsatsen tilrettes de særlige behov, som unge med anden etnisk baggrund og deres forældre kan have. Vejledningsindsatsen skal sikre, at de unge og deres forældre oplyses om de mange muligheder i det danske uddannelsessystem, og at de hjælpes til at vælge den rigtige uddannelse. Dette kan blandt andet medvirke til, at de etniske unges høje frafaldsprocent på ungdomsuddannelserne mindskes.

Undersøgelser viser, at unge med anden etnisk baggrund end dansk, der har fuldført en ungdomsuddannelse, i højere grad opnår ordinær beskæftigelse, end de mange etniske unge, der ikke gennemfører en ungdomsuddannelse. En af forklaringerne på, at unge med anden etnisk baggrund end dansk klarer sig dårligere på ungdomsuddannelserne, er, at mange af de unges forældre har sparsom viden om det danske uddannelsessystem, men alligevel ofte påvirker deres børn til at vælge bestemte uddannelser. Dette kan betyde, at de unge ikke vælger ud fra deres egne ønsker og faglige formåen og derfor har stor risiko for at falde fra. For at modvirke dette skal der ske en målrettet vejledningsindsats over de unge og deres forældre om betydningen af uddannelse og indholdet af de enkelte uddannelser. Dette skal sikre, at de unge udnytter det store udvalg af uddannelser, hvilket også vil påvirke beskæftigelsesområdet positivt, idet mangfoldighed blandt de etniske unges uddannelser vil øge branchespredningen.

De tosprogede elevens frafald er højest på erhvervsuddannelserne. Der bør derfor søges indledt dialog med erhvervsskolerne med henblik på tiltag, der kan mindske frafaldet af tosprogede elever på uddannelserne.

Udsatte elever skal endvidere have mulighed for at få tilknyttet en mentor. Det gælder de unge, som ikke har tilstrækkelig voksenkontakt og derfor har behov for opfølgning og hjælp i hverdagen. Ordningen skal gælde fra 9. klasse til den unge er godt i gang med en ungdomsuddannelse. Det skal endvidere gøres muligt, at samme mentor på tværs af sektorer kan følge den unge, indtil ungdomsuddannelsen er fuldført, hvis der vurderes at være behov for dette. Ordningen skal tilrettelægges på baggrund af en evaluering af de eksisterende forsøg med mentorordninger, henholdsvis på erhvervsskolerne og i regi af Ungdommens Uddannelsesvejledning. Ordningen skal endvidere koordineres med de eksisterende mentorordninger i medfør af lov om aktiv beskæftigelsesindsats og integrationsloven, således at de unge i målgruppen så vidt muligt kun møder én mentor, og at regelsættet om mentorordningerne bliver så fleksibelt og enkelt at anvende som muligt.

Københavns Kommune skal tillige sikre, at der sker en udvidet, opsøgende indsats over for elever, der enten ikke har påbegyndt en ungdomsuddannelse efter grundskolen eller er frafaldstruede/falder fra en ungdomsuddannelse. Det opsøgende team skal i særlig grad fokusere på de særligt udsatte unge med risiko for kriminalitet og stofmisbrug.

INTEGRATION SKAL BELØNNES

For skoleledere og lærere skal det tydeliggøres, at resultater belønnes. Der skal derfor indføres resultatløn- og kontrakter på skoleområdet.

Folkeskolen skal som led i formuleringer af principper og forventninger for skolegangen og skole-hjem samarbejdet sikre forventningsafstemning med elever og forældre, herunder hvilke følger det har for forældre og elever, der bryder med skolens principper.

Integrationsaftalen "En ny chance til alle" indebærer mulighed for at tilbyde forældreprogrammer med sigte på, at forældrene i højere grad tager ansvar for deres børn, ligesom forældre kan pålægges eksempelvis at sikre børnenes skolegang.

VILKÅR FOR UDDANNELSE OG INTEGRATION

På Københavns Kommunes 64 folkeskoler er 31 % af eleverne tosprogede. Fordelingen er meget ujævn på tværs af folkeskolerne og i dag har otte folkeskoler over 75 % tosprogede elever. 25 % af eleverne i Københavns Kommune går i privatskole, hvilket er den højeste andel i Danmark. Der er i 2006 indført frit skolevalg, hvilket indebærer, at forældre frit kan vælge en anden folkeskole til deres barn uden for det pågældende skoledistrikt, såfremt der er ledig kapacitet.

Folkeskolelovens § 4a stiller krav til kommunerne om at tilbyde sprogstimulering til tosprogede børn, fra de fylder tre år. Sprogstimulering er obligatorisk, hvis en sagkyndig vurdering viser, at barnet har behov for særlig støtte til udvikling af dansk som andet sprog. I 2004 havde 78 % af de etniske børn på tre år i kommunen behov for sprogstimulering. Børn, der visiteres til sprogstimulering, vurderes igen året efter.

Der foretages ikke på nuværende tidspunkt en afsluttende vurdering eller test af de tosprogede børn inden skolestart. Som led i regeringens og Dansk Folkepartis integrationsaftale "En ny chance til alle" er det blevet bestemt, at der skal udvikles test til vurdering af de tosprogede småbørns behov for obligatorisk sprogstimulering og til tosprogede elevers behov for støtte i dansk som andetsprog ved optagelse i skolen. Disse test skal stilles til rådighed for kommunerne i 2006.

I "En ny chance til alle" indgår tillige en række tiltag rettet mod uddannelsesområdet, blandt andet indsatser over for ungdomsuddannelserne samt styrkelse af vejledningsindsatsen og forældreansvaret. Herefter skal forældre, der ikke lever op til deres ansvar, tilbydes programmer, som sætter dem i stand til at påtage sig et ansvar, ligesom de skal kunne pålægges eksempelvis at sikre børnenes skolegang. Lever forældrene ikke op hertil, kan de trækkes i børnefamilieydelsen.

BOLIG OG INTEGRATION

Forholdene i boligområdet har i høj grad betydning for, hvor og hvordan man som beboer møder og trives med det omkringliggende bysamfund. Det er således i det nære boligområde, en stor del af livet leves, ligesom det er her, mange netværk dannes. Boligområdets karakter påvirker således ikke alene beboernes boligsituation, men også deres muligheder for beskæftigelse, uddannelse, deltagelse i kultur- og fritidslivet mv. Ligesom beboernes deltagelse inden for disse områder i høj grad påvirker boligområdet.

Gennem de sidste 10-15 år er der i København sket en generel polarisering i byens boligmønster. Den almene sektor huser således i stigende grad personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet, som derfor generelt er økonomisk dårligere stillet end gennemsnittet. Dertil kommer, at beboerne i de almene bebyggelser i stigende grad er indvandrere og efterkommere, hvoraf de dårligst stillede ofte har manglende sprogkundskaber. I de udsatte boligområder er der en stærk koncentration af sociale problemer og risiko for dannelse af såkaldte parallelsamfund, hvor etniske ressourcetsvage minoriteter lever et isoleret liv uden egentlig interaktion med det omkringliggende lokalsamfund.

- For cirka 15 % af de almene bebyggelser er andelen af personer med anden etnisk baggrund end dansk over 80 %.

Generelt kan de almene boligområder i København opdeles i 3 kategorier:

- (a) Udsatte boligområder, defineret af Programbestyrelsen som de mest truede boligområder, nemlig Mjølnerparken, Tingbjerg, Akacieparken, Lundtoftegade og Aldersrogade med en meget høj andel af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet¹
- (b) Risiko-boligområder med over 500 boliger og med 30-50 % beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet
- (c) Neutrale boligområder med færre end 30 % beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet og/eller mindre boligområder.

¹ Ved "uden tilknytning til arbejdsmarkedet" forstås personer over 17 år på kontanthjælp, førtidspension eller arbejdsløse (forsikrede ledige).

Vision for integration på boligområdet

København skal være en sammenhængende by, hvor borgere lever sammen på tværs af forskellige sociale, kulturelle, religiøse og etniske baggrunde. En by uden parallelsamfund og polarisering.

Boligområderne i København skal være områder præget af fællesskabsfølelse og ønsket om at tage medansvar for området og dets beboere, ligesom området skal give beboerne mulighed for interagering, netværksdannelse, deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter, foreningsdeltagelse mv.

Københavns Kommune vil arbejde for at vende den negative udvikling i de udsatte boligområder og gøre en indsats for at sikre, at byens boligområder rummer en mangfoldighed af både beboere og boligformer.

Mål for boligindsatsen

RESULTATMÅL

Integrationsindsatsen på boligområdet skal vende udviklingen og begrænse og modvirke koncentration af sociale problemer i de udsatte områder. Der opstilles derfor følgende resultatmål.

Generelt

- At andelen af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet ikke stiger i de almene boligområder

Udsatte boligområder

- At andelen af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet i alle fem udsatte boligområder falder til xx %

Risiko-boligområder

- At den gennemsnitlige andel af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet ikke stiger i risikoboligområderne

- At Programbestyrelsen ikke udpeger nye udsatte boligområder i Københavns Kommune

AKTIVITETSMÅL

- At der stoppes for kommunal anvisning af personer uden arbejdsmarkedstilknytning til de udsatte boligområder

- At der stoppes for kommunal anvisning af personer uden arbejdsmarkedstilknytning til risiko-boligområderne

- At almene bebyggelser med over 500 boliger sikres blandende ejerformer gennem salg af almene boliger og/eller ved fortætning i form af opførelse af nye boliger med andre ejerformer

- At kommunen reserverer xx antal boliger i de udsatte boligområder til ressourceboliger forbeholdt eksempelvis studerende og familier med mellemindkomst, f.eks. folkeskolelærere, politibetjente mv.

- At kommunen giver flyttetilskud til xx personer i de udsatte boligområder

PRINCIPPER FOR BOLIGINDSATSEN

Integrationsindsatsen på boligområdet udfoldes fra de tre bærende principper i integrationspolitikken.

INTEGRATION ER ET FÆLLES ANSVAR

Alle beboere har et ansvar for deres boligområde og skal medvirke til, at området bliver et godt sted at bo. Således har også minoritetsborgere bosat i udsatte boligområder et ansvar for at påvirke boligområdet positivt ved eksempelvis deltagelse i beboerforeninger og andre lokale foreninger og aktiviteter.

Minoritetsborgere bosat i områder domineret af personer med anden etnisk baggrund end dansk har tillige et ansvar for at gøre en aktiv indsats for at integrere sig i det danske samfund og modvirke tendensen til polarisering og parallelsamfund eksempelvis ved at deltage på arbejdsmarkedet, i uddannelsessystemet eller i kultur- og fritidslivet i områder uden for boligområdet og på denne måde skabe muligheder for at mødes med borgere fra byens øvrige områder.

Kommunen skal tilsvarende søge at skabe rammerne for, at københavnere fra byens øvrige boligområder kan interagere med beboere i de udsatte boligområder, eksempelvis ved at arrangere aktiviteter i områderne eller ved at invitere områdernes beboere til aktiviteter i andre dele af byen.

Kommunen bør derfor indgå i samarbejdsprojekter med kultur- og fritidsforeninger samt frivillige sociale foreninger og etniske minoritetsforeninger om projekter, der kan fremme mødet mellem majoritet og minoritet i byens boligområder.

INTEGRATION MED PLADS TIL MANGFOLDIGHED

For at København kan fremstå som en sammenhængende by med lige muligheder for alle, skal byens boligområder præges af mangfoldighed – både hvad angår beboerne og boligsammensætningen.

For at modvirke ghettodannelse skal Københavns Kommune med udgangspunkt i Programbestyrelsens anbefalinger etablere en overordnet model for at skabe en mere blandet beboersammensætning i de udsatte boligområder og i de områder, som er i fare for at udvikle sig til udsatte boligområder. Modellen kan indeholde en række af følgende elementer, idet en samlet koordinering af de enkelte initiativer er forudsætningen for, at målet kan nås:

- *Ændrede anvisningsregler til udsatte boligområder:* Socialforvaltningen skal i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen komme med forslag til, hvilke anvisningsregler, der har størst effekt i forhold til at ændre beboersammensætningen i de udsatte boligområder (fleksibel udlejning, kombineret udlejning eller 100 % kommunal anvisning)
- *Ændret anvisning til boligområder:* Kommunen skal ikke anvise flere personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet til de større almene boligområder, som har mere end 30 % beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet
- *Ændring af kommunens boliganvisningskriterier:* Kommunens boliganvisningskriterier – som i dag er boligsociale – skal ændres med henblik på at få et redskab, som kan medvirke til at reducere antallet af personer uden tilknytning til arbejdsmarkedet i den almene sektor
- *Imødekommelse af konsekvenser af ændrede boliganvisningskriterier:* Kommunen skal opføre nye og anvende eksisterende særboliger til udsatte grupper (psykisk syge og narkomaner) i det omfang, disse grupper fortsat er omfattet af den boligsociale anvisning
- *Målrettet områdefornyelse og boligsocial indsats:* Københavns Kommune skal prioritere en særlig udvikling og investering i kommunens udsatte boligområder, så disse omdannes til mere attraktive miljøer, der kan tiltrække ressourcestærke beboere
- *Blandet boligbyggeri:* Københavns Kommunes overordnede boligpolitik, hvor blandet boligbyggeri indgår som en hensigtserklæring, skal udmøntes i prak-

sis, idet almene boligområder med over 500 boliger – i den udstrækning det er muligt – skal fortættes ved hjælp af opførelse af boliger med andre ejerformer

- *Øge flyttemønstrene i de udsatte boligområder:* Muligheden for at give flyttetilskud og bedre flytteinformation til resourcesvage beboere i de udsatte boligområder skal udnyttes med henblik på at stimulere fraflytning
- *Styrket organisering:* Kommunen skal koordinere beskæftigelses-, uddannelses- og familieindsatsen i de udsatte boligområder ved at etablere en administrativ organisation, som understøtter en helhedsorienteret servicetilgang over for den enkelte borger. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens task force skal facilitere denne udvikling
- *Samarbejde med staten:* Kommunen skal rette henvendelse til staten med henblik på at opnå (øget) mulighed for boliganvisning til private boliger og ændrede muligheder for udbetaling af boligydelse. Tilsvarende skal kommunen søge at etablere samarbejde (OPP) med private aktører om anvisningsret til andre typer boliger end de almene – herunder pensionselskabernes ejendomme. Endelig skal de eksisterende – om end begrænsede – muligheder for anvisning til private udlejningsejendomme tages i anvendelse
- *Samarbejde med omegnskommuner:* Kommunen skal rette henvendelse til omegnskommuner og staten med henblik på at sikre regionale anvisningsmuligheder
- *Salg i de udsatte områder og risiko-boligområderne:* Kommunen skal i moderat omfang og med et klart integrationsmæssigt sigte gennemføre salg i de udsatte boligområder og risiko-boligområderne i samarbejde med boligorganisationerne. Målet er at sikre en blandet beboersammensætning og nye funktioner i de disse boligområder
- *Tiltrække virksomheder og foreninger:* Kommunen skal søge at stimulere virksomheder til at etablere sig også i de udsatte boligområder og på denne måde hjælpe til at tiltrække ressourcestærke borgere til området. Kultur- og fritidsforeninger skal på samme måde bryde isoleringen i de udsatte boligområde og medvirke til at skabe muligheder for mødet mellem minoritet og majoritet. Der skal arbejdes for, at virksomheder og foreninger, som går forrest, kan belønnes af kommunen

- *Tiltrække ressourcestærke til udsatte boligområder og risiko-boligområderne:* Med henblik på at stimulere indflytning til de udsatte områder og risiko-boligområderne etableres ressourceboliger i disse boligområder mærket til ressourcestærke personer, f.eks. studerende og personer med mellemløst, eksempelvis skolelærere, politibetjente m.fl.

Der kan være konflikt imellem ønsket om at ændre beboersammensætningen i et givent boligområde og kommunens boligsociale forpligtelser til at anvise passende boliger til hjemløse kontanthjælpsmodtagere. Der skal tages stilling til prioriteringen af de forskellige hensyn og muligheden for at imødekomme disse i det videre forløb.

VILKÅR

Københavns Kommune består af i alt cirka 280.000 boliger. Heraf er 55.000 almene boliger. I den almene sektor har cirka 40 % af beboerne anden etnisk baggrund end dansk. Denne andel har været stigende gennem de sidste 10-15 år. For cirka 15 % af de almene bebyggelser er andelen af personer med anden etnisk baggrund end dansk over 80 %. I Københavns Kommune er den kommunale anvisningsret til de almene lejligheder på 30 %.

Sammenlignet med landets øvrige store byer er de almene bebyggelser i København dog relativt begrænsede i omfang og forholdsvis spredt ud over byen. Dette adskiller Københavns boligstruktur fra eksempelvis de store almene bebyggelser i Gjellerup og Vollsmose. Københavns Kommune gennemfører derudover områdebaseret udvikling i otte boligområder.

TRYGHED OG INTEGRATION

Ethvert samfund skal arbejde for at forebygge og bekæmpe kriminalitet. Tryghed indgår som et tema i integrationspolitikken, fordi flygtninge, indvandrere og efterkommere begår en forholdsmæssig højere andel af kriminaliteten i København end personer med etnisk dansk baggrund. Dette kan der være en række forhold, der begrundes, men alligevel medvirker overrepræsentationen af flygtninge og indvandrere i kriminalitetsstatistikkerne til øget polarisering af samfundet, hvilket skader både integrationen og sammenhængskraften i byen og de mange minoritetsborgere, der uretmæssigt bliver ramt af fordomme og intolerance.

- Personer med anden etnisk baggrund end dansk tegnede sig i årene 2002-2004 for 80 % af fremstillingerne for Københavns Byret omhandlende personer under 18 år

Vision for integration på tryghedsområdet

Københavns Kommune skal være et trygt sted af bo, hvor borgerne ikke føler utryghed ved at færdes på gaden.

Københavns Kommune vil arbejde for at nedbringe kriminaliteten blandt alle befolkningsgrupper i kommunen, herunder at nedbringe kriminaliteten blandt etniske minoriteter til et niveau, hvor den ikke afviger fra kriminaliteten begået af etniske danskere.

Københavns Kommune vil forstærke den forebyggende indsats og styrke SSP-samarbejdet og sikre, at byens borgere føler tilhørsforhold til og ansvar over for både byen og dens øvrige borgere.

Mål for tryghedsindsatsen

RESULTATMÅL

- At antallet af københavnske børn under 18 år med anden etnisk baggrund end dansk med bopæl i Københavns Kommune, der bliver fremstillet i Københavns Byret nedbringes fra xx til yy

AKTIVITETER

For at indfri disse mål driver Socialforvaltningen m.fl. bl.a. følgende tiltag:

1) "Projekt Unge i dommervagten". Projektet er iværksat i SSP regi pr. 01.12.05 og omfatter samtlige unge under 18 år, som fremstilles i Dommervagten. Målet er at modvirke at unge der har været fremstillet i dommervagten begår ny kriminalitet. Projektet evalueres. Succeskriterierne er bl.a.: 1) Fald i kriminalitet for deltagere målt ved færre indberetninger om kriminalitet fra Retsrepræsentationen. 2) Et meningsfyldt hverdagsliv for de unge målt ved skolegang, arbejde og et konstruktivt indhold i fritiden.

2) "Samlet indsats for unge på Indre Nørrebro" (10 punktsplanen for Indre Nørrebro). Der er iværksat en omfattende fælles indsats af BUF, SOF og KFU. Indsatsen evalueres. Succeskriterierne er bl.a.: Fald i kriminalitet i lokalområdet målt ved færre indberetninger om kriminalitet fra Retsrepræsentationen. Flere medlemmer af fritids- og ungdomsklubber, Flere unge i gang med ungdomsuddannelse og i beskæftigelse. Flere foreningsmedlemmer under 25 år.

3) "Spydspidsen" – Tilbud for bl.a. kriminalitetstruede og kriminelle unge, som skaffes rigtigt arbejde i kombination med et udvidet kontaktpersontilbud. Succeskriteriet er her at kriminaliteten reduceres blandt de indskrevne unge.

Forslag til nye aktiviteter for at styrke indsatsen:

Socialforvaltningen har i forbindelse med Budget 2007 fremsat forslag til en styrket indsats overfor kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge.

Tiltaget har arbejdstitlen "Innovation og Konsekvens". Der er tale om en samlet plan for en nyorientering af strategi og indhold i SOF's arbejde med kriminelle og kriminalitetstruede unge, som optræder truende eller på anden måde uroskabende i gadebilledet. Målet er at vende situationen 180 grader for de unge så de går fra at være en trussel til at blive medborgere. Succeskriterierne er bla.: En mærkbar reduktion i de deltagende unges brug af trusler og vold målt ved fald i indberetninger herom fra Retsrepræsentationen.

Planen omfatter iværksættelse af følgende initiativer for at styrke indsatsen:

- "Den korte snor" – hurtigt udredningsarbejde kombineret med intensiv kontaktpersonindsats
- "Intensive individuelle døgnforløb" – etablering af særskilt projektafd. på en døgninst. til personligt tilpassede tiltag for at give barnet/ den unge en time-out og få vedkommende på ret spor
- "Ekstra indsats på Nørrebro" – skoleskalkerprojekt, forældrenetværk og intensivt gadeplansarb.
- "Udvidelse af aktiviteterne i Sjakkets Aktivitetscenter" – skole, idræts- og aktivitetstilbud til målgruppen
- "Job-aftalen" – etablering af fritidsjob-tilbud til kriminalitetstruede unge
- "Systematisk opfølgning på Spydspidsforløb" – fastholdelse i uddannelse og arbejde
- "Back-up funktionen" – styrket udfasning og efterværn for sanktionsdømte mhp. job og udd.

Planen koster samlet 13,1 mill. kr. og er ikke finansieret, men indgår som en del af budgetprocessen for 2007 i SUD.

PRINCIPPER FOR TRYGHEDSINDSATSEN

Integrationspolitikken på tryghedsområdet udfoldes fra de tre bærende principper i den tværgående integrationspolitik.

INTEGRATION ER ET FÆLLES ANSVAR

Borgere med anden etnisk baggrund end dansk er overrepræsenteret i kriminalitetsstatistikken. Det er først og fremmest den enkeltes eget ansvar at overholde loven.

Ligeledes har forældre et afgørende ansvar for, at deres børn ikke kommer ind på en kriminel løbebane i en tidlig alder. Integrationsaftalen "En ny chance til alle" indeholder tiltag til

styrkelse af forældreansvaret, som skal implementeres, når lovforslaget er vedtaget.

Aftalen bør imidlertid suppleres med oplysningskampagner og dialog, der udbreder kendskabet til regler og normer i det danske samfund og giver gode råd til forældre og andre om, hvordan de kan være opmærksomme på faresignaler hos deres børn.

Nogle forældre savner viden om og redskaber til, hvordan de bedst opdrager deres børn i det danske samfund. Disse forældre skal tilbydes vejledning og rådgivning, så de bliver i stand til at tage ansvar for og vare på deres børn og blandt andet sikre, at børnene opdrages til ansvarlighed for det danske samfund og ikke ender i kriminalitet.

Københavns Kommune skal ved eksempelvis økonomisk støtte og rådgivning stimulere de frivillige initiativer i form af tryghedsskabende aktiviteter, idet kommunens egne handlemuligheder ofte er begrænsede og afhængige af medspil fra andre aktører.

Københavns Kommune skal ligeledes indgå i samarbejdsprojekter med de frivillige organisationer og tage initiativer til netværk eksempelvis i udvalgte boligområder, hvor kommunen kan bidrage med blandt andet midler til områdefornyelse, der kan medvirke til at skabe trygge bymiljøer, eksempelvis ved oplyste parker, videoovervågning i boligområder mv. Tilsvarende skal kommunen igangsætte Natteravnprojekter som tryghedsskabende initiativ i udvalgte områder og videreføre den generelle indsats for at bekæmpe diskrimineringen og dertilhørende konflikter i nattelivet.

Kommunen skal endelig sikre videreførsel og evaluering af tryghedsskabende projekter, således at der opnås viden om, hvilke redskaber, der bedst sikrer byens tryghedsindsats.

Politi og kommune samarbejder i dag i SSP-regi. For at nedbringe kriminaliteten blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk, skal SSP-samarbejdet fremover have et helt særskilt fokus på integration i relation i kriminalitetsforebyggelse. Kommunen skal videreudvikle muligheden for at udveksle erfaringer og viden på tværs af bydele, som kæmper med identiske problemstillinger, således at de gode eksempler udbredes, og videndelingen sikres.

For at sikre en indsats i forhold til gruppen af borgere over 18 år skal kommunen tage initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de relevante forvaltninger, politiet og de relevante ministerier. Arbejdsgruppen skal komme med forslag til, hvorledes der kan laves en indsats på tryghedsområdet i forhold til personer over 18 år, herunder diskutere mulighederne for oprettelse af klubber for målgruppen og initiativer på beskæftigelses-, uddannelses- og vejledningsområderne.

Ligeledes skal kommunen videreføre og styrke sin indsats i forhold til hate-crimes og æresrelateret vold.

INTEGRATION KRÆVER MANGFOLDIGHED

At sikre tryghed i Københavns Kommune kræver både indiorienterede tiltag og mere generelle initiativer.

For at tage hånd om den enkelte borger, der er kommet på kant med loven eller er tæt på at komme det, skal brugen af kontaktpersoner/mentorer til udsatte borgere udbredes yderligere. En kontaktperson/mentor kan opnå et nuanceret kendskab til den pågældende borgers forudsætninger og behov og hjælpe til konkrete løsningsmodeller, der tager udgangspunkt i det enkelte individ.

GOD INTEGRATION SKAL BELØNNES

For at sikre, at Københavns Kommune fremstår som en rummelig og sammenhængende by, hvor alle borgere føler sig imødekommet og har lyst til at bidrage positivt til byens udvikling og tage ansvar for denne, skal dem, der gør en ekstra indsats for tryghedsindsatsen i byen, belønnes.

Københavns Kommune skal derfor – på baggrund af evalueringer og videndeling – sikre, at tryghedsskabende projekter, der virker, videreføres og forankres som faste tiltag i kommunens tryghedsindsats.

Københavns Kommune skal endvidere udarbejde klare retningslinier til sagsbehandlerne for, hvordan kommunen skal gøre brug af både de allerede eksisterende og brugte ungdomskontrakter og de muligheder for forældreprogrammer og forældreoplæg, der indføres ved lov som led i integrationsaftalen ”En ny chance til alle”.

VILKÅR FOR INTEGRATION OG TRYGHED

Det er en statslig opgave at opretholde lov og orden, ligesom det er staten, der har ansvaret for, at kriminalitet sanktioneres.

Forebyggelse af kriminalitet og skabelse af en tryk by er imidlertid også en kommunal opgave, fordi en tidlig og systematisk indsats over for eksempelvis udsatte børn og unge i høj grad kan reducere risikoen for at de pågældende senere begår kriminalitet.. For tryghedsområdet gælder endvidere i særlig grad, at indsatsen hænger tæt sammen med de tiltag, der med integrationspolitikken og i øvrigt igangsættes på beskæftigelses-, uddannelses-, bolig- og kultur- og fritidsområdet.

Det er hovedsagelig i forhold til gruppen af borgere under 18 år, at kommunen har redskaber til og muligheder for at påvirke tryghedsindsatsen. Kommunens tryghedsindsats vil derfor i høj grad fokusere på denne gruppe.

Københavns Kommunes arbejde med udsatte unge er primært rettet mod individniveau og indeholder ingen specifik indsats i forhold til personer med anden etnisk baggrund end dansk, som er omfattet af den generelle indsats.

I integrationsaftalen ”En ny chance til alle” – også fra sommeren 2005 – indgår endvidere et særskilt afsnit om forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og kriminalitet. Aftalen omhandler blandt andet skærpede straffe for forbrydelser begået med baggrund i offerets lovlige ytringer i den offentlige debat og skærpede udvisningsregler. Det indgår tillige i aftalen, at forældreansvaret skal styrkes, og der skal sættes målrettet ind mod forældre, som mangler evne eller vilje til at leve op til deres forældreansvar. Tilsvarende ønsker regeringen at gøre op med berøringsangsten i forhold til tvangsanbringelser af børn med anden etnisk baggrund end dansk.

KULTUR OG FRITID OG INTEGRATION

Deltagelse i kultur- og fritidslivet kan være en hurtig og sikker genvej til integration. Kultur- og fritidslivet skaber således gode rammer for hverdagsmødet mellem københavnernes med mulighed for samhørighed og positive fællesoplevelser. Med andre ord et godt udgangspunkt for samvær på tværs af forskellige etniske, kulturelle og religiøse baggrunde.

Kultur- og fritidspolitikken drives af et selvstændigt mål, nemlig *lysten* til at udfolde sig og deltage i/være en del af/blive klogere på noget. Det er det frivillige engagement, der fascinerer, motiverer og begejstrer deltagelsen. Ud over dette mål giver kultur- og fritidslivet umiddelbare og direkte positive integrationsmuligheder, ligesom det også indeholder mulighed for afledte effekter i form af eksempelvis bedre sundhed, kendskab til demokratiske processer, forbedring af boligområder ved deltagelse i beboerforeninger og netværksdannelse. Ligeledes bidrager kultur- og fritidslivet til at give børn og unge et meningsfuldt mødested i deres fritid som alternativ til et fritidsliv på gaden.

- En landsdækkende undersøgelse fra 2004 viser, at der generelt er en lavere organiseringsgrad blandt børn med anden etnisk baggrund end blandt børn med dansk baggrund i idrætsforeninger. Forskellen skyldes især en markant lavere deltagelse blandt pigerne

Kommunens kultur- og fritidspolitik signalerer endvidere, at man i kommunen tager hensyn til, at hver femte af byens borgere har anden etnisk baggrund end dansk.

Vision for integration på kultur- og fritidsområdet

Kultur- og fritidslivet i Københavns Kommune skal spille en central rolle i integrationen.

Københavns Kommune vil fremme minoritetsborgeres deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og i dette forum give byens borgere mulighed for fælles oplevelser og dannelser af netværk og venskaber på tværs af kulturer og religioner. Københavns rige udbud af fritidstilbud skal sikre byens børn og unge muligheden for en indholdsrig fritid.

Københavns Kommune vil endvidere med sin kultur- og fritidspolitik afspejle kommunens befolkningssammensætning, idet kommunen vil arbejde for at fremme etniske minoriteters deltagelse i kultur- og fritidslivet, blandt andet ved at tage hensyn til disse i kulturtilbudenes sammensætning.

Mål for kultur- og fritidsindsatsen

RESULTATMÅL

- At minoritetsbefolkningens deltagelse i kultur- og fritidslivet øges

Det er p.t. ikke muligt at opgøre antallet af etniske minoritetsbrugere på kultur- og fritidsområdet, hvorfor der ikke kan opsættes et talmæssigt mål på området. I stedet skal resultatmålet måles ved en årlig spørgeundersøgelse, der dels undersøger minoritetsbefolkningens deltagelse i kultur- og fritidslivet, dels undersøger hvorvidt der med deltagelsen sker integration af majoritet og minoritet ved kultur- og fritidsarrangementerne

AKTIVITETSMÅL

- At foreninger og andre aktører, der ønsker at fremme integrationen på foreningsområdet, får rådgivning, vejledning og praktisk hjælp. Mindst 70 rådgivningsforløb pr. år
- At der gennemføres opsøgende indsatser blandt etniske minoritetsbørn og -unge (på skoler, i boligområder mm.) med henblik på foreningsdeltagelse. Mindst 10 opsøgende indsatser pr. år
- At der iværksættes samarbejdsprojekter med foreninger, organisationer, forvaltningsenheder mm. med henblik på at fremme integrationen på foreningsområdet. Mindst 25 samarbejdsprojekter pr. år, heraf mindst 20 % kulturelle/ikke-idrætslige projekter og mindst 20 % projekter rettet mod etniske minoritetspiger. Samarbejdsprojekterne skal føre til, at mindst 300 nye etniske minoritetsbørn og -unge rekrutteres og introduceres til foreningslivet pr. år

FRITID & IDRÆT

- At der fortsat afsættes særskilte puljemidler til integrationsindsatsen på foreningsområdet. Mindst 1,2 mio. kr. pr. år. Puljen skal bevirke, at mindst 350 nye etniske minoritetsbørn og -unge rekrutteres og introduceres til foreningslivet pr. år

KUNST & KULTUR

- At der støttes op om projekter og indsatser, der har til formål at fremme et varieret udbud af kunst og kultur produceret af kunstnere og kulturaktører med forskellige etniske baggrunde. Mindst 10 festivaler/projekter/produktioner pr. år.
- At der iværksættes projekter og arrangementer på kulturinstitutionerne (kulturhuse, teatre, museer mm), som har til formål at fremme antallet af publikummer med anden etnisk baggrund end dansk. Mindst 20 projekter/arrangementer pr. år

BIBLIOTEKER

- At der gennemføres en kampagne for at synliggøre bibliotekernes tilbud over for borgere af anden etnisk herkomst end dansk med hensyn til såvel materialer, informationservice som kulturelle aktiviteter. Bibliotekerne deltager i Københavns internationale dag og i lignende centrale arrangementer. Desuden gennemføres mindst 20 teater-, musik- og fortællearrangementer rundt i alle biblioteker under temaet integration
- At bibliotekerne deltager i lokale samarbejder omkring oprettelsen af lektiecafeer i tilknytning til mindst 10 biblioteker
- At der oprettes et kulturelt læringscenter ved Nørrebro bibliotek i 2006 med henblik på erfaringsopsamling og modeludvikling
- At samarbejdet med børneinstitutioner og skoler omkring sprogstimulering af tosprogede øges og, at der aftales et formaliseret samarbejde omkring formidling mellem mindst otte biblioteker og institutioner
- At bibliotekerne udarbejder en handlingsplan for at fremme det etniske aspekt i personalesammensætningen. Den skal bl.a. indeholde forslag, der lægger vægt på tosprogethed og interkulturel forståelse. Planen skal være klar medio 2006

PRINCIPPER FOR INTEGRATION PÅ KULTUR- OG FRITIDSOMRÅDET

Integrationsindsatsen på kultur- og fritidsområdet udfoldes fra de tre bærende principper for integrationspolitikken:

INTEGRATION ER ET FÆLLES ANSVAR

Deltagelse i kultur- og fritidslivet kræver en aktiv indsats fra den enkeltes side. Dels i form af interesse og initiativ til at tage kontakt til klubber og foreninger, dels i form af efterfølgende engagement og deltagelse i aktiviteterne.

Minoritetsborgere, der deltager i kultur- og fritidsarrangementer har god mulighed for at virke som rollemodeller, både i foreningen, men også i deres øvrige miljø, hvor de kan medvirke til at rekruttere nye medlemmer til foreninger, klubber, arrangementer etc.

Ligeledes kan minoritetsborgerne med deres mange ressourcer naturligvis medvirke til berigelse af og ny inspiration til kultur- og fritidslivet generelt.

Omvendt kræver en vellykket integration, at de mange kultur- og fritidsforeninger er villige til at rumme mangfoldigheden i deres deltageres og såfremt kulturelle eller religiøse forhold hos minoritetsgrupper kræver særlige hensyn, imødekomme disse, såfremt det er praktisk muligt. Et eksempel kunne være imødekommelsen af ønsket omopsætning af badeforhæng i omklædningsrum.

På kultur- og fritidsområdet er der stor forskel i kommunens styringsmuligheder på de forskellige områder. I den ene ende af skalaen er eksempelvis biblioteksdrift, hvor kommunen har direkte instruktionsbeføjelse over for de ansatte, der forestår virksomheden. I den anden ende af skalaen findes blandt andet tilskud til folkeoplysende foreninger eller institutioner, hvor kommunen kan indrette sin tilskuds politik som et incitament for forskellig adfærd, men hvor det er helt op til den enkelte forening eller institution, hvorvidt den vil indrette sin virksomhed efter disse incitamenter. Mellem disse yderpunkter findes blandt andet kommunens idræts- og kulturhusfaciliteter, hvor kommunen kan have en politik omkring, hvorledes og for hvem disse faciliteter skal stilles til rådighed, men hvor hovedparten af aktiviteterne forestås af eksterne aktører, der låner eller lejer faciliteterne. For de fleste institutioner indgås der 3-4-årige kontrakter. En vellykket integrationsindsats på kultur- og fritidsområdet er derfor afhængig af integrationsvilje fra også eksempelvis bor-

gere og kultur- og fritidsforeninger.

Københavns Kommune skal fremme minoritetsgruppernes deltagelse i kultur- og fritidslivet ved at arbejde aktivt for at udbrede kendskabet til kommunens rige kultur- og fritidsliv til minoritetsgrupperne med henblik på at inddrage disse.

Således skal kommunens mange kulturhuse og biblioteker inddrages i formidlingsarbejdet med integration i lokalområderne i det omfang, de ikke allerede anvendes til dette formål i dag.

Københavns Kommune skal endvidere arbejde på at indgå partnerskaber med idrætsklubber og andre frivillige foreninger med henblik på at styrke integrationsarbejdet. Det kunne være gennem aftaler om aktiviteter som eksempelvis en positiv branding af et udsat område, tiltag for at tiltrække flere etniske minoriteter til foreninger, klubber og kulturelle arrangementer eller samarbejde om events, som kan markerer København som en attraktiv og mangfoldig metropol.

INTEGRATION KRÆVER MANGFOLDIGHED

Alle kommunale indgange skal tages i brug, når der oplyses om muligheden for at deltage i kultur- og fritidsaktiviteter. Både i forbindelse med beskæftigelse, sprogundervisning, sundhedspleje etc., skal den pågældende person med anden etnisk baggrund end dansk opfordres til at deltage og skabe netværk i foreningslivet.

Kommunen skal endvidere sikre, at Københavns kulturudbud afspejler mangfoldigheden i byens befolkningssammensætning.

Endelig skal kommunen sikre koordination af projekter og aktiviteter på kultur- og fritidsområdet, så det sikres, at der er sammenhæng i disse, og at kommunens midler bruges på bedst mulig vis.

Det er afgørende for integrationen i kultur- og fritidslivet, at alle medlemmer mødes fordomsfrit og imødekomme i de mange kultur- og fritidsforeninger og –miljøer. De mange borgere, der mødes i det københavnske kultur- og fritidsliv har således en afgørende indflydelse på, om integrationen lykkes, og minoritetsgrupperne bliver en del af et større fællesskab.

GOD INTEGRATION SKAL BELØNNES

Dannelsen af netværk på tværs af faggrupper og social baggrund er afgørende for kvaliteten såvel i fritids- som arbejdslevet. Kommunen skal derfor aktivt stimulere københavnernes lyst til at deltage i det veludviklede frivillige forenings- og klubliv i Danmark.

Aktiv deltagelse i kommunens mange fritidstilbud vil samtidig give de unge minoritetsborgere en indholdsrig og konstruktiv måde at bruge deres fritid på.

Københavns Kommune skal endvidere sikre et incitament for foreninger til at optage flere etniske minoriteter. Dette kan eksempelvis ske gennem tilskudsmodeller, der ud over de almindelige driftstilskud belønner viljen til mangfoldighed.

VILKÅR FOR KULTUR OG FRITID OG INTEGRATION

Den primære kommunale integrationsindsats på kultur- og fritidsområdet varetages i dag af Projektrådgivningen, som fremmer etniske minoriteters deltagelse i foreningslivet gennem rådgivning til foreningslivet, økonomisk støtte til integrationsprojekter, samarbejdsprojekter med eksterne og interne aktører og opsøgende arbejde blandt børn, unge og voksne etniske minoriteter (på skoler, i boligområder, på sprogskoler mm). Endvidere eksisterer der en pulje til idræts- og motionsprojekter for overvægtige børn og unge og/eller etniske minoritetspiger fra 4-16 år, samt udviklingspuljen (FOU), der støtter initiativtagere, som vil tilbyde folkeoplysende aktiviteter for børn og unge.

I Københavns Kommune er der pt. cirka 1.200 foreninger, der er godkendt som folkeoplysende. Foreningerne opdeles traditionelt i følgende grupper:

Voksenundervisning/aftenskoler: cirka 100 foreninger

Idrætsforeninger: cirka 700 foreninger

Spejderforeninger: cirka 80 foreninger

Kulturelle foreninger: cirka 110 foreninger

Andre foreninger: cirka 200 foreninger

Foreningerne har knap 60.000 medlemmer under 25 år.

I Københavns Kommune findes endvidere 56 idrætsanlæg, 20 kulturhuse og 20 biblioteker.

Kommunens indsats skal være koordineret og klart forankret

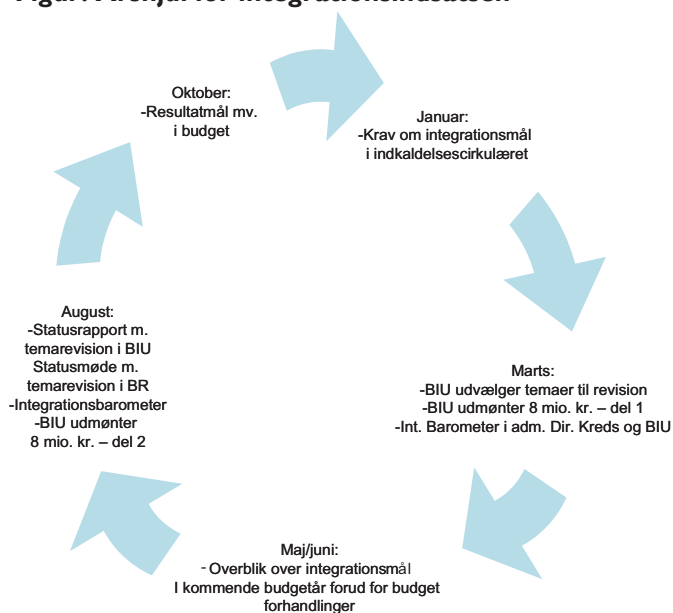
Forudsætningen for, at kommunen kan levere en god integrationsindsats, er:

- At ansvarsfordelingen og koordineringen mellem de forskellige forvaltninger, der skal gennemføre indsatserne, er klar og sammenhængende
- At politikere, forvaltninger og borgere bliver tilstrækkelig informeret om både den nuværende situation og påtænkte fremtidige indsats
- At der følges nøje op på udviklingen med henblik på at vurdere, om de igangsatte aktiviteter er tilstrækkeligt virksomme

Københavns Kommune vil derfor sikre, at integrationsindsatsen tænkes ind i den kommunale opgaveløsning på alle niveauer og områder, og at politiske initiativer koordineres på tværs af forvaltningerne og fastlægger en klar ansvarsfordeling.

For at sikre en optimal udnyttelse af kommunens ressourcer og give mulighed for bedre og mere systematisk ledelsesinformation skal integrationsudviklingen overvåges systematisk, og udfordringerne gribes an i tide, inden de udvikler sig til (uoverskuelige) problemstillinger.

Figur: Årshjul for integrationsindsatsen

Følgende konkrete indsatser iværksættes derfor (det ansvarlige udvalg er angivet i parentes):

Initiativer som Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er hovedansvarlig for

At Beskæftigelses- og Integrationsudvalget fra og med 2. halvår 2006 etablerer et integrationsbarometer, der over tid kontinuerligt kan følge tilstanden på integrationsområdet. I den forbindelse gøres Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ansvarlig for, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Borgerrepræsentationen får forelagt barometret to gange årligt inkl. en vurdering af handlemuligheder. Barometret skal være tilgængeligt på kommunens hjemmeside. (BIU)

At der fra og med 2006 udarbejdes en årlig statusrapport, hvor:

- Udvalgene er ansvarlige for at følge op på de af Borgerrepræsentationen vedtagne aktivitetsmål inden for det pågældende område og efterfølgende sende status til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget supplerer hvert enkelt udvalgs opfølgning med en udtalelse og endvidere følger op på de tværgående tiltag.
- Integrationsrådet får en særskilt udtalelse, som vil fremgå af rapporten
- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er ansvarlig for at Integrationsbarometeret indgår i statusrapporten. (BIU og alle udvalg)
- Integrationsmålsætninger fra udvalgenes budgetforslag vurderes

At fra og med 2006 behandler Borgerrepræsentationen integrationsindsatsen på et årligt temamøde i august. Statusrapporten udsendes som forberedelse til mødet, idet

- Beskæftigelses- og Integrationsudvalget er ansvarlig for en rettidig fremsendelse til behandling i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen
- Udvalgene pålægges i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsudvalget at udarbejde korte notater om muligheden for at ændre prioriteringen af integrationsindsatsen i de tilfælde, hvor de opstillede resultatkrav ikke er nået. (BIU/ØU)

At alle udvalg er ansvarlige for at stoppe/udfase integrationsinitiativer som strider imod hensigten i en ny integrationspolitik så hurtigt som muligt efter vedtagelsen af en ny politik. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget pålægges ved gennemgangen af den årlige statusrapport at vurdere, hvorvidt

der er initiativer i gang, som ikke er i overensstemmelse med integrationspolitikken. (BIU og alle udvalg)

At kredsen af administrerende direktører optager status på kommunens integrationsindsats som et halvårligt fast punkt på dagsordenen i forbindelse med de kommende integrationsbarometermålinger, herunder en løbende vurdering af udvalgenes ressourceforbrug på integrationsindsatsen. (ØU/BIU)

At kommunikationsstrategien i forbindelse med en ny integrationspolitik implementeres og afsluttes i 2. halvår af 2006, idet Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen er ansvarlige for, at planen implementeres som beskrevet i indstillingen. (BIU/ØU)

Initiativer, som alle udvalg er ansvarlige for – men BIU overvåger og kontrollerer

At udvalg og forvaltninger inden udgangen af 2006 har tilvejebragt relevant statistik og data på de områder, hvor der ikke allerede i dag findes tilgængeligt materiale, idet

- Københavns Kommunes Statistiske Kontor inddrages og pålægges at udarbejde en indstilling til Økonomiudvalget om status for tilvejebringelsen af den relevante statistik med henblik på oversendelse til BIU (Alle udvalg/ØU).

At alle udvalg pålægges at revidere deres eksisterende sektorpolitikker i overensstemmelse med indholdet af den ny integrationspolitik. De reviderede politikker forelægges fagudvalget, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiudvalget senest november 2006. (Alle udvalg/ØU)

Bilag I.

Målgruppe og begreber

Målgruppen for integrationspolitikken er både nytilkomne flygtninge og indvandrere samt borgere med anden etnisk baggrund end dansk, der har været i København i længere tid, men stadig ikke er integrerede i det danske samfund.

Begrebet *flygtninge og indvandrere* omfatter i integrationspolitikken tillige efterkommere.

Begrebet *personer med anden etnisk baggrund end dansk* anvendes om personer med oprindelse i *ikke-vestlige lande*, hvilket vil sige lande uden for Norden, EU, Nordamerika, Australien, New Zealand, Andorra, Lichtenstein, Monaco, San Marino, Schweiz og Vatikanstaten.

Samme persongruppe defineres i integrationspolitikken som *minoriteter*, mens *majoriteter* defineres som de øvrige borgere i Danmark.

Begrebet *tosprogede børn* anvendes om børn, der ikke har dansk som modersmål, og som først ved kontakt med det omgivende samfund tilegner sig dansk. *Etsprogede børn* er herefter børn, der har dansk som modersmål. Et etsproget barn kan således godt have anden etnisk baggrund end dansk.

Begrebet *udsatte boligområder* anvendes om boligområder defineret som de mest truede boligområder af Programbestyrelsen, konkret: Mjølnerparken, Tingbjerg, Akacieparken, Lundtoftegade og Aldersrogade, der alle har en meget høj andel af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet

Københavns Kommune

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
marts 2006

